به نام خدا

امتحان پایانترم درس طراحی و تحلیل الگوریتمها (تیر ۹۹) مدت امتحان: ۲۱۰ دقیقه

امتحان شامل نه بخش است و از هر بخش شما باید فقط و فقط یک سوال را حل کنید. برای انتخاب سوال مربوط به خود به توضیحات بالای هر بخش توجه کنید. برای انتخاب سوال خود فرض کنید شماره دانشجویی شما ABCDEFGHI باشد و مقادیر A تا I را با توجه به شماره دانشجویی خود در هر بخش جایگزین کنید. برای مثال اگر شماره دانشجویی شما A 894456123 است مقدار A A و مقدار A A خواهد بود. لطفا در بالای برگه جواب حتما علاوه بر نام و نامخانوادگی شماره دانشجوی و شماره سوال مربوط به خود را بنوسید

بخش اول (۱۰ نمره): با توجه به شماره دانشجویی خود مقدار G را محاسبه کنید. R را محاسبه کنید. R را حل کنید.

- ۱. یک جایگشت از اعداد 1 تا n داده شده است. در هر حرکت می توان با استفاده از عملیات swap(i) جای عنصر i-1م و i-1-1 م را عوض کنیم. الگوریتمی با زمان اجرای $O(n\log n)$ ارائه دهید که کمترین تعداد عملیات لازم برای مرتب کردن جایگشت ورودی را محاسبه کند.
- ۲. مجموعه ی A با n عضو و عدد k به عنوان ورودی داده شدهاند. هدف پیدا کردن زیرمجموعهای از مجموعه ی A با کمترین تعداد عضو است که جمع اعضای آن بیشتر مساوی عدد k شود. الگوریتمی با زمان اجرای متوسط O(n) برای این مسئله طراحی کنید.
- n imes n. ماتریس n imes n با ابعاد n imes n از اعداد حقیقی به عنوان ورودی داده شده است. میدانیم اعداد در هر سطر و هر ستون به صورت صعودی مرتب هستند. یک الگوریتم جستجو با زمان اجرای O(n) طراحی کنید که به عنوان ورودی عدد x را بگیرد و تشخیص دهد که آیا عدد x در ماتریس x وجود دارد یا نه.

بخش دوم (۱۰ نمره): با توجه به شماره دانشجویی خود مقدار H را محاسبه کنید. \mathbb{R} اگر باقیمانده \mathbb{R} بر \mathbb{R} به ترتیب \mathbb{R} با \mathbb{R} با \mathbb{R} با \mathbb{R} در احل کنید.

- ۴. شما در امتحان درس الگوریتم با n سوال شرکت کردهاید که نمرهی سوال iام برابر p_i است. شما سوالها رو به ترتیب بررسی میکنید و هر سوال را یا حل میکنید یا از اون سوال رد خواهید شد و دیگر به آن سوال برنخواهید گشت. فقط سوالات طاقت فرسا هستند به این معنی که اگر شما سوال iام را حل میکنید دیگر حوصله حل کردن i سوال بعدی را ندارید و از آنها رد خواهید شد. هدف پیدا کردن ترتیب حل کردن سوالها به نحوی است که بیشترین نمره از امتحان را کسب کنید.
 - (آ) الگوریتمی پویا با زمان اجرای O(n) برای حل مسئله ارائه کنید و شبه کد خود را بنوسید.
 - (ب) الگوریتم بازگشتی حافظه دار (memoized) با زمان اجرای O(n) برای حل مسئله ارائه کنید و شبه کد خود را بنوسید.
- ۵. یک متن با n کلمه به شما داده شده است به طوری که طول کلمه iام برابر w_i کاراکتر است. هدف شما این است که این متن رو به بهترین شکل در یک پاراگراف قرار دهید. فرض کنید هر طول سطر برابر m کاراکتر است و در چینش کلمات باید موارد زیر رو رعایت کنید و هدف چینش کلمات در یک پاراگراف با کمترین هزینه است:
 - بین هر دو کلمهای که در یک سطر قرار دارند باید دقیقا یک فاصله وجود داشته باشد.
 - اگر در انتهای یک سطر تعداد k کاراکتر خالی وجود داشته باشد، هزینه آن برابر p_k است.
 - هزینه کل پاراگراف برابر جمع هزینه تک تک سطرهای آن است.
 - (آ) الگوریتمی پویا با زمان اجرای $O(n^2)$ برای حل مسئله ارائه کنید و شبه کد خود را بنوسید.
 - (ب) الگوریتم بازگشتی حافظه دار (memoized) با زمان اجرای $O(n^2)$ برای حل مسئله ارائه کنید و شبه کد خود را بنوسید.

- 9. شما یک ریسمان به طول n متر در اختیار دارید و میتوانید با ایجاد برشهایی، این ریسمان را به ریسمانهای کوچیکتر تقسیم کنید. تنها شرطی که دارید این است که طول ریسمانهای نهایی باید یک عدد طبیعی باشد. در نهایت میتوانید ریسمانهای نهایی را بفروشید و قیمت یک ریسمان به طول k متر v(k) تومان است. هدف این است که برشها را طوری ایجاد کنید که با فروش ریسمانهای نهایی بیش ترین سود را ببریم.
 - (آ) الگوریتمی پویا با زمان اجرای $O(n^2)$ برای حل مسئله ارائه کنید و شبه کد خود را بنوسید.
 - (ب) الگوریتم بازگشتی حافظه دار (memoized) با زمان اجرای $O(n^2)$ برای حل مسئله ارائه کنید و شبه کد خود را بنوسید.

بخش سوم (۱۰ نمره): با توجه به شماره دانشجویی خود مقدار I را محاسبه کنید. اگر باقیمانده I بر S به ترتیب S با S

- ۷. تعداد n بازه به عنوان ورودی داده شده است. فرض کنید بازه ی iام به صورت (s_i, f_i) است. هدف پیدا کردن کمترین تعداد نقاط مانند i مانند i است به طوری که برای هر بازه ی حداقل یک نقطه داخل آن باشد. به بیان دیگر برای هر بازه i باید یک نقطه مانند i پیدا شود که i الگوریتمی حریصانه با زمان اجرای i وار i طراحی کنید که کمترین تعداد نقاط برای پوشش بازه ها را پیدا کند. درستی الگوریتمی خود را اثبات کنید.
- ۸. تعداد n نقطه روی محور x داده شده است و فرض کنید مختصات نقطه iام برابر x_i است. الگوریتمی حریصانه با زمان اجرای $O(n \log n)$ ارائه دهید که کمترین تعداد بازه بسته به طول واحد را پیدا کند که تمام نقاط را پوشش دهند. درستی الگوریتم رو را ثابت کند.
- 9. در دانشکده برق و کامپیوتر دانشگاه تهران در ترم آینده n درس ارائه می شود. درس iام در بازه زمانی $[s_i, f_i]$ ارائه می شود. هدف دانشکده این هست که کلاس های درس را طوری به این درس ها اختصاص دهد که هیچ دو درسی که اشتراک زمانی دارند در یک کلاس برگزار نشوند. دانشکده را در این زمینه کمک کنید که کمترین تعداد کلاس برای برگزاری تمام درس ها در ترم آینده را پیدا کند. الگوریتمی حریصانه با زمان اجرای $O(n \log n)$ برای این مسئله ارائه کنید و درستی الگوریتم خود را ثابت کنید. در طراحی الگوریتم خود فرض کنید که ظرفیت کلاس ها به اندازه کافی بزرگ است و امکان اختصاص هر کلاس به هر درسی وجود دارد.

بخش چهارم (۱۵ نمره): با توجه به شماره دانشجویی خود مقدار G و H را محاسبه کنید. اگر باقیمانده G+H بر G به ترتیب G0، G1 یا G2 بود به ترتیب سوال G1، G1 یا G2 را حل کنید.

۱۰. یک جدول $n \times n$ داده شده است که بعضی از خانههای آن سیاه هستند. میخواهیم از گوشه بالا سمت چپ این جدول شروع به حرکت میکنیم و به طرف گوشه پایین سمت راست میرویم (در هر حرکت به سمت پایین یا راست حرکت میکنیم). زمانی که به گوشه پایین سمت راست رسیدیم به حرکت ادامه می دهیم و به گوشه بالا سمت چپ بازمی گردیم (در مسیر بازگشت در هر حرکت به سمت بالا یا چت حرکت میکنیم). هدف این است که مسیری را پیدا کنیم که از بیشتر تعداد خانه سیاه عبور میکند. دقت کنید که اگر از یک خانه سیاه هم در مسیر رفت و هم در مسیر برگشت عبور کنیم، این خانه تنها یک بار به حساب می آید. الگوریتم پویا با زمان اجرای $O(n^3)$ برای این مسئله طراحی کنید. در صورتیکه الگوریتم شما از مرتبه زمانی $O(n^4)$ باشد هم قسمتی از نمره به شما تعلق می گیرد.

راهنمایی: فرض کنید که مسیر رفت و برگشت رو همزمان و مرحله به مرحله درست میکنید. به بیانی دیگر فرض کنید از خونه گوشه بالا سمت چپ شروع به حرکت کردید و از طریق دو مسیر همزمان به سمت پایین سمت راست حرکت میکنید.

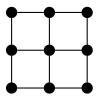
- ۱۱. تعداد n نفر دور میز نشسته اند. بعضی از این افراد دور میز با هم رابطه آشنایی دارند. دقت کنید که رابطه آشنایی دو طرفه است. هدف این است حداقل تعداد افراد رو از دور میز بلند کنیم تا برای افراد باقی مانده دور میز، هر فرد با دو فرد کناری خود آشنا باشد. الگوریتم پویا با زمان اجرای $O(n^3)$ برای حل این مسئله پیشنهاد دهید.
- ۱۲. یک آرایه به طول n به عنوان ورودی داده شده است. در هر مرحله یک عضو این آرایه را حذف کرده و به اندازه ضرب دو عضو کناری آن سکه گرفت. توجه کنید که دو عضو ابتدا و انتهای آرایه را نمی توان حذف کرد. بعد از n-2 بار تکرار عمل فوق، تنها دو عنصر در آرایه باقی می ماند و تعدادی سکه جمع آوری کرده ایم. الگوریتمی پویا با مرتبه زمانی $O(n^3)$ طراحی کنید که بیشترین سکه ممکن را جمع آوری کند.

بخش پنجم (۱۰ نمره): با توجه به شماره دانشجویی خود مقدار G و I را محاسبه کنید. اگر باقیمانده G+I بر G به ترتیب G، G یا G بود به ترتیب سوال G یا G را حل کنید.

- ۱۳. گراف بدون جهت و وزندار G با n راس و زیردرخت فراگیر کمینه آن به نام T به عنوان ورودی داده شدهاند. فرض کنید وزن یال e در این گراف از مقدار w_e به w_e کاهش پیدا کرده است. الگوریتم از مرتبه زمانی O(n) طراحی کنید که زیر درخت فراگیر کمینه گراف جدید را پیدا کند.
- ۱۴. فرض کنید ماتریس D ماتریس فاصفه ها در گراف وزن دار G است. در حقیقت D[i,j] اندازه کوتاه ترین مسیر بین i و j را نشان می دهد. ماتریس D و گراف وزن دار G داده شده اند. وزن یال i و i کاهش پیدا کرده است. یک الگوریتم با زمان اجرای i (i ارائه دهید که ماتریس i را با توجه به کاهش وزن یال i به روز رسانی کند.
- ۱۵. گراف بدون جهت و وزن دار G با n راس و m یال و همچنین یال $e \in G$ داده شده است. الگوریتمی طراحی کنید که زیر درخت فراگیر کمینه گراف G که شامل یال e است را پیدا کند. مرتبه زمانی الگوریتم شما باید $O(m \log n)$ باشد.

بخش ششم (۱۵ نمره): با توجه به شماره دانشجویی خود مقدار I و H را محاسبه کنید. اگر باقیمانده I+H بر I به ترتیب I0 یا I2 بود به ترتیب سوال I1، I1 یا I3 را حل کنید.

- 16. مسابقات والیبال لیگ برتر به خاطر کرونا به صورت نیمه کاره تعطیل شده است. پس از تعطیلات مربوط به کرونا مسابقات از سر گرفته می شود. می خواهیم ببینیم آیا امکان دارد نتیجهی نهایی مسابقات به گونهای مهندسی شود که تیم مورد نظر ما قهرمان شود؟ به عبارت دیگر اگر هر بازی دقیقاً یک برنده و یک بازنده داشته باشد. آیا امکان دارد در نهایت تیم مورد نظر ما بیشترین برد را بین تمام تیمها بدست آورد؟ با استفاده از شبکه جریان، الگوریتمی طراحی کنید که جواب این سوال رو پیدا کند.
- 10. یک گرید گرافی متشکل از n^2 راس است که دارای n سطر و n ستون از رئوس است. هر راس گراف، به چهار راس همسایهاش با یک یال بدون جهت متصل شده است (به غیر از رئوس مرزی). نمایی از یک گرید با n^2 راس در ادامه آمده است. تعداد n^2 راس از این رئوس را رنگ کرده ایم. هدف این است از هر کدام از رئوس رنگ شده، یک مسیر به رئوس مرزی پیدا کنیم به طوری که این مسیرها در هیچ راسی مشترک نباشند. با استفاده از شبکه جریان، الگوریتمی طراحی کنید که در ابتدا تشخیص دهد که آیا این کار امکان پذیر است یا نه و در مرحله بعد و در صورت امکان مسیرهای مورد نظر را بیدا کند.

- ۱۸. بیمارستان می خواهد برنامه ی حضور پزشکان کشیک خود رابرای تعطیلات کل سال را به گونهای ساماندهی کندکه هر روز از تعطیلات حداقل یک پزشک کشیک در بیمارستان وجود داشته باشد. در کل سال k دوره ی تعطیلات وجود دارد و هر دوره ممکن است یک یا چند روز طول بکشد. به عبارت دقیق تر، دوره ی تعطیلات j-ام به میزان d_j روز طول می کشد. هر پزشک می تواند مجموعه ای از روزهای تعطیل را در بیمارستان حضور داشته باشد که برای پزشک j-ام، این مجموعه روزها j3 نامیده می شود. با استفاده از شبکه جریان، الگوریتمی ارائه دهید که برنامه ای برای این چیدمان ارائه دهد به طوری که شرایط زیر را برآورده کند.
 - به هر روز تعطیلی فقط یک پزشک کشیک اختصاص داده شود.
 - هر پزشک حداکثر c روز از کل تعطیلات را کشیک باشد.
 - در هر دورهی تعطیلی، هر پزشک حداکثر 1 روز از آن را کشیک باشد.

بخش هفتم (۱۰) نمره): با توجه به شماره دانشجویی خود مقدار G و H و I را محاسبه کنید. اگر باقیمانده G+H+I بر G به ترتیب G، G یا G بود به ترتیب سوال G، G یا G را حل کنید.

۱۹. مسئله های SUBSET-SUM و AVG-SUM به این صورت تعریف شدهاند:

- مسئله SUBSET-SUM: مجموعه A از اعداد طبیعی و عدد k به عنوان ورودی داده شدهاند. مسئله این است که آیا زیرمجموعهای از مجموعه A وجود دارد که جمع اعداد آن برابر عدد k شود.
- مسئله AVG-SUM: مجموعه A از اعداد طبیعی ورودی داده شدهاند. فرض کنید متوسط اعضای مجموعه A برابر m باشد و به بیانی دقیق تر $x = \frac{1}{|A|} \times \sum_{x \in A} x$ مسئله این است که آیا زیرمجموعهای از مجموعه A وجود دارد که جمع اعداد آن برابر عدد $x = \frac{1}{|A|} \times \sum_{x \in A} x$ مسئله این است که آیا زیرمجموعهای از مجموعه x = x

 $SUBSET-SUM \leq_n AVG-SUM$ ثابت کنید

۲۰. مسئله های ۳-SAT و PROG-۱/۰ به این صورت تعریف شده اند:

- مسئله SAT : تعداد n متغیر منطقی n متغیر منطقی n عبارت منطقی n عبارت منطقی n عبارت: در هر عبارت منطقی حداکثر از n متغیر (خود متغیر یا نقیض آن) استفاده شده است که با عملگر \vee از هم جدا شده اند. برای مثال یک عبارت منطقی می تواند به صورت n متغیرها وجود دارد به طوری منطقی می تواند به صورت n منطقی در نهایت مساوی n شوند.
- مسئله $+ \cdot 1$ -PROG: تعداد n متغیر منطقی x_1, x_2, \cdots, x_n و تعداد m نامساوی خطی به عنوان ورودی داده شدهاند. هر نامساوی خطی به شکل زیر نمایش داده می شود (در این نمایش a_i):

$$a_1x_1 + a_2x_2 + \dots + a_nx_n \le b \tag{1}$$

مسئله این است که آیا مقدار دهی به متغیرهای منطقی x_i وجود دارد که تمام نامساویهای داده شده را ارضا کند. دقت کنید که مقدار x_i ها x_i مقدار x_i با x_i مقدار دقت کنید که مقدار رسمت این ایند باشد.

.۳-SAT $\leq_p \cdot / 1$ -PROG ثابت کنید

۲۱. مسئله های IND-SET و IND-SET و IND-SET به این صورت تعریف شدهاند:

- مسئله IND-SET: یک گراف و یک عدد k به عنوان ورودی داده شدهاند. مسئله این است که آیا میتوان k راس از رئوس گراف G را انتخاب کرد به طوریکه بین هیچ دو راس انتخاب شدهای یال وجود نداشته باشد.
- مسئله $\mathbf{v} = \mathbf{v} \cdot \mathbf{v}$. تعداد n متغیر منطقی $\mathbf{v} = \mathbf{v} \cdot \mathbf{v}$ و تعداد m نامساوی خطی به عنوان ورودی داده شدهاند. هر نامساوی خطی به شکل زیر نمایش داده می شود (در این نمایش $\mathbf{v} = \mathbf{v}$ ها و عدد $\mathbf{v} = \mathbf{v}$ می توانند هر مقدار حقیقی داشته باشند):

$$a_1x_1 + a_2x_2 + \dots + a_nx_n \le b \tag{Y}$$

مسئله این است که آیا مقدار دهی به متغیرهای منطقی x_i وجود دارد که تمام نامساویهای داده شده را ارضا کند. دقت کنید که مقدار x_i مقدار x_i مقدار x_i مقدار دورد دارد که تمام نامساویهای داده شده را ارضا کند. دقت کنید که مقدار x_i مقدار x_i مقدار دورد دارد که تمام نامساویهای داده شده را ارضا کند. دقت کنید که

IND-SET $\leq_p \cdot / 1$ -PROG ثابت کنید

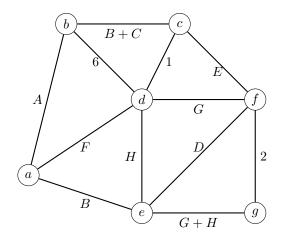
بخش هشتم (۱۰ نمره): با توجه به شماره دانشجویی خود مقدار H را محاسبه کنید. \mathcal{L} اگر باقیمانده \mathcal{L} بر \mathcal{L} به ترتیب \mathcal{L} با 2 بود به ترتیب سوال 22، 23 یا 24 را حل کنید.

۲۲. درستی یا نادرستی هریک از گزارههای زیر را تعیین کنید. برای ادعای خود دلیل مختصری ارائه دهید.

- $B \in \text{NP-Hard}$ و $A \leq_p B$ آنگاه میتوان نتیجه گرفت $A \in \text{NP-Hard}$ آنگاه میتوان نتیجه گرفت
- (ب) در صورتی که یک مسئله از کلاس NP-Complete در زمان خطی حل شود، آنگاه تمام مسئلههای کلاس NP در زمان خطی حل خواهد شد. منظور از زمان خطی یک چند جملهای درجه یک از اندازه ورودی است.
 - $A \leq_p C$ و آنگاه $A \leq_p B$ در صورتی که $A \leq_p B$ در صورتی که
 - (د) اگر گراف ورودی الگوریتم Dijsktra دور منفی داشته باشد، ممکن است الگوریتم Dijsktra متوقف نشود.
- -1 و در الله المي پيدا كردن طولاني ترين مسير بين دو راس s و t در گراف G در زمان چند جمله ای كافی است تمام وزنهای گراف رو در t خنيد و سپس با استفاده از الگوريتم كوتاهترين مسير، كوتاهترين مسير بين s و t را در گراف جديد حساب كنيد.
- (و) در یک شبکه جریان ظرفیت تمام یالها بیش از یک است و مقدار جریان بیشینه شبکه نیز |f| است. اگر با افزایش ظرفیت همه ی یالها به میزان یک واحد مقدار یالها به میزان یک واحد مقدار جریان بیشینه به |f|+x افزایش پیدا کند و با کاهش ظرفیت همه ی یالها به میزان یک واحد مقدار جریان بیشینه به |f|-y کاهش پیدا کند، آنگاه |f|-x
 - ۲۳. درستی یا نادرستی هریک از گزارههای زیر را تعیین کنید. برای ادعای خود دلیل مختصری ارائه دهید.
 - NP-Complete $\subseteq NP$ -Hard (\tilde{I})
 - (P = NP) در صورتی که یک مسئله از کلاس (P = NP) در زمان چندجملهای حل شود آنگاه (P = NP)
- (ج) در صورتی که یک مسئله از کلاس NP-Complete در زمان خطی حل شود، آنگاه تمام مسئلههای کلاس NP در زمان خطی حل خواهد شد. منظور از زمان خطی یک چند جملهای درجه یک از اندازه ورودی است.
 - (د) الگوریتم Floyd-Warshall بروی گراف با دور منفی به درستی کار میکند و کوتاهترین مسیرها را به دست میآورد.
- (ه) در یک شبکه جریان ظرفیت تمام یالها بیش از یک است و مقدار جریان بیشینه شبکه نیز |f| است. اگر با افزایش ظرفیت همه ی یالها به میزان یک واحد مقدار یک واحد مقدار |f|+x افزایش پیدا کند و با کاهش ظرفیت همه ی یالها به میزان یک واحد مقدار $x \leq y$ اللها به میزان بیشینه به |f|-y کاهش پیدا کند، آنگاه $x \leq y$.
- (و) در شبکه جریان G، در صورتی که یک جریان از راس s به راس t به اندازه k وجود داشته باشد و در صورتی که در همین شبکه جریان از راس t به اندازه t وجود داشته باشد، آنگاه در همین شبکه جریان یک جراین از راس t به راس t به راس t به اندازه t وجود دادد.
 - ۲۴. درستی یا نادرستی هریک از گزارههای زیر را تعیین کنید. برای ادعای خود دلیل مختصری ارائه دهید.
 - $B \in NP$ -Hard و $A \leq_p B$ آنگاه می توان نتیجه گرفت $A \in NP$ -Hard آنگاه می توان نتیجه گرفت
 - (P = NP) در زمان چندجمله ی حل شود آنگاه (P = NP) در زمان چندجمله ی حل شود آنگاه (P = NP)
 - $A \leq_p C$ در صورتی که $A \leq_p B$ و $A \leq_p B$ آنگاه (ج)
- (د) فرض کنید T درخت فراگیر کمینه گراف وزن دار و بدون جهت G باشد. برای هر زوج رئوس s و t کوتاه ترین مسیر بین t و راس در درخت t است.
- ه) فرض کنید مسیر P کوتاهترین مسیر بین راسهای s و t در گراف G باشد. اگر وزن تمام یالهای گراف G را دو برابر کنیم، در این صورت مسیر P همچنان کوتاهترین مسیر بین راسهای s و t است.
- (و) در شبکه جریان G، در صورتی که یک جریان از راس s به راس t به اندازه k وجود داشته باشد و در صورتی که در همین شبکه جریان از راس t به اندازه t وجود داشته باشد، آنگاه در همین شبکه جریان یک جراین از راس t به راس t به راس t به اندازه t وجود دارد.

بخش نهم (۱۰ نمره): مستقل از شماره دانشجویی خود سوال زیر را حل کنید. دقت کنید که در ساخت گراف سوال به شماره دانشجویی خود احتیاج دارید.

۲۵. گراف وزندار زیر را در نظر بگیرید. فرض کنید شماره دانشجویی شما ABCDEFGHI باشد و مقادیر A تا I را با توجه به شماره دانشجویی خود در این گراف جایگزین کنید. برای مثلا اگر شماره دانشجویی شما B94456123 است مقدار A=8 و مقدار A=8 خواهد بود.

- (آ) الگوریتم کروسکال را بروی این گراف اجرا کنید و به طور مشخص معین کنید که در هر مرحله کدام یال انتخاب میشود.
- (ب) الگوریتم پریم را با شروع از راس a بروی گراف این اجرا کنید و به طور مشخص معین کنید که در هر مرحله کدام یال انتخاب می شود.